

ผลสำรวจเรื่อง “คนกรุงกับเทศกาลกินเจ 2555”

ประชาชนร้อยละ 69.0 ตั้งใจจะกินเจในปีนี โดยให้เหตุผลว่า เพื่อสร้างบุญกุศล ละเว้นชีวิตสัตว์ และร้อยละ 57.4 คิดว่าราคาอาหารเจน่าจะแพงกว่าปีที่ผ่านมา

เนื่องด้วยวันที่ 15 - 23 ตุลาคม นี้ เป็นช่วงของเทศกาลกินเจ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) จึงได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 1,243 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 12 - 14 ตุลาคมที่ผ่านมา พบว่า สิ่งที่ประชาชนถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของเทศกาลกินเจคือ อาหารเจที่มีส่วนประกอบของ ผัก แป้ง เต้าหู้ ฯลฯ (ร้อยละ 69.0) รองลงมาคือ ธงเจ (ธงเหลือง) (ร้อยละ 26.4) และการทรงเจ้า ลุยไฟ (ร้อยละ 2.4)

เมื่อถามถึงเมนูอาหารเจที่กินมากที่สุด ร้อยละ 39.0 บอกว่าเป็นผัดหมี่เจ (หมี่เหลือง) รองลงมา ร้อยละ 23.5 บอกว่าเป็นต้มจับฉ่าย และร้อยละ 13.4 บอกว่าเป็นผัดหมี่ข้าว และเมื่อให้ประชาชนเปรียบเทียบราคาอาหารเจและวัตถุดิบที่นำมาปรุงอาหารเจในปีนีกับปีที่ผ่านมา ร้อยละ 57.4 คิดว่าน่าจะแพงกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ 39.9 คิดว่าราคาพอๆ กับปีที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 2.7 ที่คิดว่าราคาน่าจะถูกกว่าปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ประชาชนร้อยละ 69.0 ระบุว่าตั้งใจจะกินเจในปีนี ในจำนวนนี้ร้อยละ 31.7 ระบุว่า จะกินเป็นบางมื้อ ร้อยละ 22.9 จะกินตลอดช่วงเทศกาล และร้อยละ 7.2 จะกิน 3 วัน

เมื่อถามเฉพาะผู้ที่ตั้งใจจะกินเจถึงเหตุผลหลักที่กินเจในปีนี ร้อยละ 40.7 บอกว่าเพื่อสร้างบุญกุศล ละเว้นชีวิตสัตว์ ร้อยละ 24.6 บอกว่าเพื่อสุขภาพ และร้อยละ 12.7 บอกว่าปฏิบัติมาเป็นประจำทุกปี

สำหรับวิธีเลือกกินอาหารเจในปีนีคือ ซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จตามร้านอาหารที่ปักธงเจ (ธงเหลือง) (ร้อยละ 67.5) รองลงมาคือ ทำกินเองที่บ้าน (ร้อยละ 25.7) และซื้ออาหารเจแช่แข็งตามร้านสะดวกซื้อ (ร้อยละ 3.4)

เมื่อถามผู้ที่ตั้งใจกินเจในปีนีว่าจะชักชวนคนอื่น ๆ มากินเจด้วยหรือไม่ ร้อยละ 64.3 ระบุว่า จะชักชวน (โดยให้เหตุผลว่า ปีนี้มีครั้งเดียว อยากให้คนอื่นแข็งแรง กินแล้วได้บุญ เป็นการละเว้นชีวิต ฯลฯ) ขณะที่ ร้อยละ 35.7 ไม่ชวน (โดยให้เหตุผลว่า อยากให้เป็นความตั้งใจของบุคคลนั้นเอง ไม่อยากบังคับใคร เป็นสิทธิส่วนบุคคล ฯลฯ)

ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

1. สิ่งที่ถูกว่าเป็นสัญลักษณ์ของเทศกาลกินเจ คือ

- อาหารเจที่มีส่วนประกอบของ ผัก แป้ง เต้าหู้ ฯลฯ ร้อยละ 69.0
- ธงเจ (ธงเหลือง) ร้อยละ 26.4
- การทรงเจ้า ลุยไฟ ร้อยละ 2.4
- อื่นๆ อาทิ การถือศีล การขึ้นราคาผักต่างๆ โรงเจ ฯลฯ ร้อยละ 2.2

2. เมนูอาหารเจที่เห็น หรือ นึกถึงมากที่สุด ในช่วงเทศกาลกินเจ 5 อันดับแรก คือ

- ผัดหมี่เจ (หมี่เหลือง) ร้อยละ 39.0
- ต้มจับฉ่าย ร้อยละ 23.5
- ผัดหมี่ซั่ว ร้อยละ 13.4
- เต้าหู้ทอด ผีอกทอด ไช้เท้าทอด ร้อยละ 10.5
- กะหล่ำปลีตุ๋นเจ ร้อยละ 2.6

3. ความคิดเห็นต่อราคาอาหารเจ/วัตถุดิบที่นำมาปรุงอาหารเจในปีี้เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาพบว่า

- คิดว่าแพงกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ 57.4
- คิดว่าพอๆ กับปีที่ผ่านมา ร้อยละ 39.9
- คิดว่าถูกกว่าปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.7

4. ความตั้งใจที่จะกินเจ ในเทศกาลถือศีลกินเจช่วงวันที่ 15 – 23 ตุลาคม 2555 นี้ พบว่า

- ตั้งใจจะกินเจในปีี้ ร้อยละ 69.0
- โดยในจำนวนนี้ระบุว่า ร้อยละ 31.7
- จะกินเป็นบางมื้อ ร้อยละ 22.9
- จะกินจนครบช่วงเทศกาลกินเจ ร้อยละ 7.2
- จะกิน 3 วัน ร้อยละ 4.4
- จะกิน 7 วัน ร้อยละ 2.8
- จะกิน 5 วัน
- ไม่กินเจ ร้อยละ 31.0

5. เหตุผลหลักที่กินเจในปีี้ 5 อันดับแรก คือ (ถามเฉพาะผู้ที่ตั้งใจจะกินเจในปีี้)

- เพื่อสร้างบุญกุศล ละเว้นชีวิตสัตว์ ร้อยละ 40.7
- เพื่อสุขภาพ ร้อยละ 24.6
- ปฏิบัติมาเป็นประจำทุกปี ร้อยละ 12.7
- อยากลองกินเจดูบ้าง ร้อยละ 8.4
- เพื่อให้เข้ากับเทศกาล ร้อยละ 6.8

6. วิธีการเลือกทานอาหารของผู้ที่ตั้งใจกินเจในปีี้ คือ (ถามเฉพาะผู้ที่ตั้งใจจะกินเจในปีี้)

- ซื้ออาหารที่ปรุงสำเร็จตามร้านอาหารที่ปักธงเจ (ธงเหลือง) ร้อยละ 67.5
- ทำกินเองที่บ้าน ร้อยละ 25.7
- ซื้ออาหารเจแช่แข็งตามร้านสะดวกซื้อ ร้อยละ 3.4
- ซื้อในห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 2.6
- อื่นๆ อาทิ กินที่โรงเจ ศาลเจ้า ฯลฯ ร้อยละ 0.8

7. เมื่อถามว่าจะชักชวนคนอื่น ๆ มากินเจด้วยหรือไม่ พบว่า (ถามเฉพาะผู้ที่ตั้งใจจะกินเจในปีี้)

- ชักชวน ร้อยละ 64.3
(โดยให้เหตุผลว่า ปีนี้มีครั้งเดียว อยากให้คนอื่นแข็งแรง กินแล้วได้บุญ เป็นการละเว้นชีวิต ฯลฯ)
- ไม่ชวน ร้อยละ 35.7
(โดยให้เหตุผลว่า อยากให้เป็นความตั้งใจของบุคคลนั้นเอง ไม่อยากบังคับใคร เป็นสิทธิส่วนบุคคล ฯลฯ)

รายละเอียดในการสำรวจ

วัตถุประสงค์ในการสำรวจ

เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเทศกาลกินเจปี 2555 ในเรื่องสัญลักษณ์ของเทศกาลกินเจ อาหารเจยอดนิยม และราคาของอาหาร รวมถึงความตั้งใจและเหตุผลที่จะกินเจในปีนี้ ตลอดจนวิธีเลือกทานอาหารเจและการชักชวนคนอื่นๆ มากินอาหารเจในช่วงเทศกาลกินเจ ทั้งนี้เพื่อสะท้อนมุมมองความคิดเห็นของประชาชนให้สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และใช้ประโยชน์ต่อไป

ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจใช้การสุ่มตัวอย่างจากประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ด้วยวิธีสุ่มประชากรเป้าหมายที่จะสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ โดยสุ่มจากเขตการปกครองชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก ได้จำนวนทั้งสิ้น 37 เขต ได้แก่ เขตคลองเตย คันนายาว จตุจักร ดอนเมือง ดินแดง ดุสิต ทวีวัฒนา ธนบุรี บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ บางกะปิ บางขุนเทียน บางเขน บางแค บางซื่อ บางบอน บางพลัด บางรัก บึงกุ่ม ปทุมวัน ประเวศ ป้อมปราบฯ พญาไท พระโขนง พระนคร ภาษีเจริญ มีนบุรี ราชเทวี ราษฎร์บูรณะ ลาดกระบัง วังทองหลาง วัฒนา สัมพันธวงศ์ สะพานสูง สายไหม หนองแขมและหลักสี่ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,243 คน เป็นเพศชายร้อยละ 49.0 และเพศหญิงร้อยละ 51.0

ความคลาดเคลื่อน (Margin of Error)

ในการประมาณการขนาดตัวอย่างมีขอบเขตของความคลาดเคลื่อน $\pm 3\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบพบตัว (Face-to-face Interview) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างแน่นอน ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check List Nominal) ในส่วนของ และคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบระบุคำตอบเองโดยอิสระ (Open Form) และได้้นำแบบสอบถามทุกชุดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนบันทึกข้อมูลและประมวลผล

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล : 12 – 14 ตุลาคม 2555

วันที่เผยแพร่ผลสำรวจ : 16 ตุลาคม 2555

ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

	จำนวน	ร้อยละ
--	-------	--------

	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	608	49.0
หญิง	635	51.0
รวม	1,243	100.0
อายุ		
18 - 25 ปี	350	28.2
26 - 35 ปี	319	25.7
36 - 45 ปี	268	21.6
46 ปีขึ้นไป	306	24.5
รวม	1,243	100.0
การศึกษาปัจจุบัน		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	672	54.1
ปริญญาตรี	500	40.2
สูงกว่าปริญญาตรี	71	5.7
รวม	1,243	100.0
อาชีพ		
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	140	11.2
พนักงาน / ลูกจ้าง บริษัทเอกชน	367	29.5
ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	335	26.9
รับจ้างทั่วไป	129	10.4
พ่อบ้าน แม่บ้าน เกษียณอายุ	66	5.3
นักศึกษา	190	15.3
อื่นๆ อาทิ อาชีพอิสระ วางงาน เป็นต้น	16	1.4
รวม	1,243	100.0

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) โทร. 02-350-3500 ต่อ 1770, 1776

E-mail: bangkokpoll@bu.ac.th Website: <http://bangkokpoll.bu.ac.th>

Twitter : http://twitter.com/bangkok_poll